

Raadsinformatiebrief

Datum: 11 februari 2025

Zaaknummer: 1372332

Portefeuillehouder: Désiré van Laarhoven

Onderwerp

Evaluatie Participatiebeleid

Aanleiding

In oktober 2023 is het Participatiebeleid vastgesteld. Hierin staan de doelen en keuzes voor burgerparticipatie, overheidsparticipatie en de omgevingsdialoog beschreven. Om te kunnen blijven leren van onze ervaringen, is het belangrijk om te evalueren.

In het evaluatierapport is tevens een overzicht opgenomen van projecten waar een startnotitie Participatie voor vastgesteld is.

Inhoud

In deze evaluatie komen de organisatie van participatie, de drie vormen van participatie en de implicaties van nieuwe wetgeving aan bod. Een uitgebreide evaluatie is te lezen in de bijlage.

De organisatie van participatie

Het onderwerp participatie is sinds de vaststelling van het beleid meer en meer op de (interne) agenda komen staan. Inwoners en organisaties worden hierdoor beter en eerder betrokken bij veranderingen in hun leefomgeving en krijgen ruimte om hierover mee te praten. Participatietrajecten worden volgens een uniforme aanpak voorbereid, waarbij de uitvoering passend is bij het project. Medewerkers zijn opgeleid en getraind in het maken van een participatieaanpak volgens deze werkwijze. De volgende stap is om de werkwijze op te nemen in de standaard werkprocessen. We zoeken hierin de samenwerking en koppeling met projectmatig werken.

Burgerparticipatie

Sinds de vaststelling van het participatiebeleid is participatie binnen projecten steeds vaker een onderdeel. Zo zijn er verschillende startnotities gemaakt waarin de aanpak van participatie binnen het project wordt beschreven. De aanpak en uitvoering van participatie door externe partijen is een aandachtspunt. Evaluatie van participatietrajecten op inhoud en proces, zowel intern als met deelnemers, blijft nodig om te leren en onze aanpak te verbeteren.

Overheidsparticipatie

De wijkmakelaars maken de verbinding tussen initiatieven van inwoners en werkzaamheden van de interne organisatie. Er is een verbetering merkbaar in de ruimte die gecreëerd wordt voor initiatieven. Voldoende tijd, middelen en personeel om deze stijgende lijn voort te zetten blijft een aandachtspunt. Onlangs is gestart met een Initiatieventafel, waar initiatieven integraal binnen de organisatie besproken en beoordeeld worden. Dit komt de doorlooptijd en kwaliteit van initiatieven ten goede.

Omgevingsdialoog

Met de invoering van de Omgevingswet wordt ook steeds meer ervaring opgedaan met het proces rond de omgevingsdialoog. Voor een aantal vergunningaanvragen is participatie een aanvraagvereiste. Er is

een leidraad omgevingsdialoog beschikbaar om initiatiefnemers te ondersteunen in de participatieaanpak. De (wettelijke) vormvrije dialoog zorgt ervoor dat we geen regels of verplicht proces kunnen opleggen aan initiatiefnemers. Ook toetsing van de kwaliteit van de dialoog is hierdoor niet eenvoudig. De ervaringen die we opdoen met verschillende omgevingsdialogen gebruiken we om aan te blijven sluiten bij de behoefte en om onze processen te verbeteren.

Nieuwe wetgeving

Ten tijde van de vaststelling van het participatiebeleid was het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau in voorbereiding. Inmiddels is het voorstel op 4 juni 2024 aangenomen. Onze inspraakverordening moet hierdoor (binnen 2 jaar na inwerkingtreding van de wet) uitgebreid worden naar een participatieverordening. Ook het uitdaagrecht wordt hierin opgenomen. Er zijn verschillende modelverordeningen beschikbaar maar het gemeentebestuur kan hierin uiteraard zelf keuzes maken. We verwachten eind 2025 de verordening gereed te hebben.

Vervolg

We blijven aandacht houden voor de standaard werkwijze voor participatietrajecten door opleiding en training van medewerkers en het onderhouden van kennis in de organisatie. We pakken dit samen met projectmatig werken op. Ook voor (bestuurlijk) opdrachtgevers en raadsleden zijn er trainingen beschikbaar. Nu de werkwijze voor participatie geüniformeerd is, zetten we in op samenhang en afstemming van participatietrajecten.

Evaluatie op zowel inhoud als proces, intern en met deelnemers, blijft van belang om goed te blijven aansluiten op de behoefte van inwoners en andere belanghebbenden. Ook hiervoor sluiten we aan bij projectmatig werken zodat evalueren opgenomen wordt in het standaard werkproces. We onderzoeken mogelijkheden om externe initiatiefnemers meer te faciliteren in de voorbereiding en uitvoering van participatie, zonder dat we de verantwoordelijkheid voor de omgevingsdialoog overnemen.

In de loop van 2025 passen we onze Inspraakverordening aan naar een Participatieverordening, zodat we vastleggen hoe en wanneer we inwoners betrekken bij gemeentelijk beleid en projecten en we kaders en randvoorwaarden beschrijven voor het uitdaagrecht. Hiermee voldoen we aan de wet Versterking participatie op decentraal niveau.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel,

V.C. Fijneman
secretaris

R.S. van Meygaarden
burgemeester

Bijlagen

Evaluatierapport Participatiebeleid